

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvc. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 nvc. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. - Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

ŠTAJERSKI DEŽELNI ZBOR.

GRADEC 4. Deželni glavar grof Attems je otvoril sejo ob 10-30 predpol. V nadaljevanju razprave o proračunu je naprej govoril posl. Osmec (slov. kat. stranka). Govoril je slovenski, a kmalu potem, ko je začel govoriti, ga je posl. Negri (nemški nacionalec) prekinil z mejklicem, češ, da govornik ne govori k stvari. (Protestni klici pri Slovencih). Govornik je govoril tri četrt ure in je potem v nemškem jeziku stavil svoj premišljen predlog, ki je bil dovoljno podpisan. Deželni glavar je nato prekinil razpravo. Namestnik grof Clary je odgovoril na interpelacijo. Zaključek seje ob 12. uri opoludne. Prihodnja seja jutri ob 10. uri predpol.

Milovanović pri Aehrenthalu.

DUNAJ 4. „Polit. Korresp.“ poroča: Srbski minister za unanje stvari dr. Milovanović je posetil grofa Aehrenthala. Milovanović odpušča jutri v Beligrad.

Nadvojvoda Fran Ferdinand ne pojde v Petrograd.

DUNAJ 4. Vest, ki jo je priobčil neki ruski list o potovanju nadvojvode Frana Ferdinanda v Petrograd, ne odgovarja resnici.

Ban Rauch se poslovlja.

BUDIMPEŠTA 4. (Ogr. birò) Ban baron Rauch je danes predpoludne dospel v Budimpešto in je posetil ministrskega predsednika grofa Khuen-Hedervary-ja, da mu je poročal o včerajšnji avdienci pri cesarju. Baron Rauch odpušča danes v Zagreb in se jutri poslovil od njemu podrejenih uradnikov.

Novi ban in novi minister za Hrvatsko.

BUDIMPEŠTA 4. Kakor se govori, bo v kratkem imenovan banom bivši minister za Hrvatsko Nikolaj pl. Tomašič, ministrom za Hrvatsko pa bivši ban dr. Rakodszay.

BUDIMPEŠTA 4. Kakor je zvedel ogr. birò, odpošlje ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary še danes na cesarjevo kabinetno pisarno spise, tičeče se odstopa bana barona Raucha in imenovanja Nikolaja Tomašiča banom. Čim dospejo spisi nazaj, odpušča Tomašič na Dunaj, da bo zaprisežen.

O imenovanju ministra za Hrvatsko ni doslej še ničesar veljavnega določeno.

Krečansko vprašanje.

CARIGRAD 4. Listi poročajo, da je ministrski svet vzel na znanje pomirjevalni odgovor vlasti na zadnje korake porte glede krečanskega vprašanja. Po tem odgovoru so zaščitne vlasti sklenile varovati pravice Turčije in zopet zasesti Kreto, ako odpošljejo Krečani poslance v Atene. — „Jeni“ in „Tanin“ menita, da bo Turčija dober sood Grkov, dokler bo vedenje Grške korektno.

Grška.

ATENE 4. Določeno je, da se narodna skupščina ne sestane pred mesecem decem-

PODLISTEK.

Štev 78.

(Slovkov.)

A sreča jih je kmalu zapustila. Reza, njegova žena, se je sedaj, ko je povila sina, še bolj razvila. Njena lepota se je razcvela in iz lepega popeka je navstala, krasna roža — —. Vsakokrat mu je zažarelo oko, ko jo je videl z otrokom v naročju, njo, mater njegovega otroka. A ne samo on, ampak tudi njegov prijatelj Štefan je opazil veliko izpremembo na Rezi. In to je bilo v pogubo njihovega lepemu življenju! Štefan je začel laziti okoli Reze in jo nadlegovati s svojo ljubeznijo. Začetkoma je delal to skrivaj v odsotnosti njenega moža, a pozneje se ni zmenil tudi za to. Nadlegoval jo je, kjer je le mogel. Reza je nekaj časa molčala, a naposled je vse povedala njemu, svojemu možu. A on? Molčal je in opazoval svojega prijatelja. Ko se je prepračil o resničnosti ženinih tožeb, je poklical tovariša k sebi, mu očital nevhvaležnost in ga odslovil iz hiše. Štefan je molčal in mirno odšel...

Prešlo je nekaj mesecev in Nande je živel s svojo družino v miru in sreči. Prijatelja Štefana ni videl, odkar ga je poslal iz hiše. Žena je bila vsa srečna in pečala

brom tega leta. Sodi se, da se tozadevno kraljevo poročilo razglasi še le začetkom meseca marca.

Angleška eskadra v grških vodah.

LONDON 4. Reuterjev birò poroča iz Malte od 3. t. m.: Le en križar je odplul v faleronski zaliv pri Pireju. Eskadra se je podala v Platejo pri Patrasu.

Počaščenje Peary-ja.

WASHINGTON 4. Senator Hale bo v senatu predlagal, da se imenuje kontreadmiralom raziskovalec severnega tečaja Peary-a.

Deželnozbornske volitve na Finskem.

HELSINGFORS 4. Glasom vesti došlih v minoli noči iz vse Finske o deželnozbornskih volitvah je dobila švedska ljudska stranka 7320, Mladofinci 12.235, Starofinci 15.532, socialni demokratje 22.941 in agrarci 2471 glasov.

Avstrija, Rusija in Nemčija.

Vprašanje sporazuma med Rusijo in Avstrijo je na dnevnem redu. Ruski listi so večinoma precej skeptični, ali pa izražajo mnenje, da Rusija ne potrebuje nikakega sporazuma z Avstrijo, posebno pa, da Rusija lahko zasleduje na Balkanu svoje interese tudi brez Avstrije.

Ugledni ruski list „Novoje Vremja“ piše, da to ni drugo, nego nov poskus Aehrenthala, ki bi hotel dokazati vladarju in delegacijam, da zamore on ne le izvršiti aneksijo Bosne in Hercegovine in ponižati Srbijo, ampak da zamore pri vsem tem dovesti tudi še do sporazumljenja z Rusijo. Rusija da je vedno pripravljena za sporazum z Avstrijo, s katero se ni še nikdar vojskovala in v kateri je večina prebivalstva slovanskega; vendar bi pa to storila le po predhodnem sporazumljenju s svojo zaveznico Francijo in s spoprijateljeno Anglijo. Sporazum bi torej dobil mednarodni značaj. Iz tega torej sledi, da vprašanje napetih odnosov, ki vladajo med Avstrijo in Rusijo, ni samo vprašanje, ki se tiče teh dveh držav samih, ampak vprašanje mednarodnega pomena. Kakor daljna naravna posledica temu bi bila, da bi se tudi Avstrija zamogla pogajati z Rusijo le sporazumno z Nemčijo. Smo torej pri tem, da je vprašanje nesporazumljenja ali sporazumljenja med Rusijo in našo monarhijo vprašanje vseh evropskih velesil. Zato je pa sporazum tudi veliko težji, nego bi si to kdo mislil. Tudi če bi Francija podpirala to sporazumno akcijo, je pa to, kar se tiče Anglije, že dvomljivo. Kakor bi se Avstrija in Rusija stalno sporazumeli, bi s tem več ali manje trpeli trgovski interesi, ki jih ima Anglija na Balkanu. Poleg vsega tega je tu vmes še nasprotstvo med Nemčijo in Anglijo. Zato je težko verjetno, da bi bilo možno dobiti za sporazum med Avstrijo in Rusijo formo, ki bi jo sprejeli tudi Nemčija in Anglija. Pa vzemimo slučaj, da bi slednja od svoje strani tudi podpirala akcijo za sporazum, je vendar gotovo, da bo Nemčija s svojo diplomacijo intrigirala proti na

se je edino s svojimi gospodinjimi posli ter vzgajala in negovala sina Dragotina. Sreča in mir, ki sta za nekaj časa zapustila njegovo hišo, sta se zopet povrnila in vse je bilo kakor v začetku. Nekega dne se je vračal Nande z dela in stopil v hišo. Že v veži je zaslišal neko rogoviljenje in ropotanje zgoraj v sobi v prvem nadstropju. Stekel je hitro po stopnicah in odprl vrata. Obstal je kakor od strele zadet, ko je videl sredi sobe ženo z otrokom v naročju, ki se je umikala pred možem, njegovim prijateljem Štefanom. Hipoma mu je bilo vse jasno in divje so se zablskale njegove oči. Stopil je naglo v sobo in zaloputnil vrata za seboj. Ko ga je Štefan zapazil, je divje zakričal in planil nanj kakor razdražena zver. V rokah je vihnel nož, dolg nož, ki ga je bil zgrabil na mizi.

Nande je pograbil besneža za rame in mu hotel izviti nož iz rok. A Štefan, ves razvnet in do skrajnosti razdražen, je vihnel orožje v zraku in mahnil po Nandetu. Nande se je izognil nožu, stresel besneža v svojih rokah in ga pahnil proti vratom. Štefan je omahnil, zadel z glavo ob zid in pal tako nesrečno, da se mu je nož, ki ga je držal v roki, zabol globoko v prsi. Par sunkov in njegovo truplo se je zvijalo v smrtnih zdihljajih. Nande je bil tako omamljen od besnosti te borbe, da v začetku niti zapazil ni, kaj se je pravzaprav zgodilo. Sklonil se je nad Štefanom in ga vzdignil kvišku. Prijateljeva roka je izpustila nož in

vse možne načine, ker ima ona največji interes na tem, da ostanejo odnosi med našo monarhijo in Rusijo kolikor le možno napeti. Nemčija je danes zvezana z Avstrijo, dočim živi z Rusijo, če že ne v prijateljskih, pa na vsak način boljih odnosih, nego pa Avstrija. Opaža se, da ruska družba dosledno izvaja nekak bojkot avstrijsko-ogrsko monarhije. Ta bojkot je minulo leto, o priliki svojega potovanja v Racconiggi, sankcioniral ruski car sam, ko se je na demonstrativen način izognil Avstrije in dal s tem ruski družbi jasen migljaj: hodi in stori tudi ti tako! Pot Rusije na zapad vodi preko Nemčije ali preko Avstrije. Rusi, ki potujejo vsako leto na zapad, štejejo na stotisoče. Te ogromne mase pa potujejo večim delom preko Nemčije, a na milijone puščajo Rusi vsako leto v raznih nemških letoviščih in kopališčih. Kakor hitro pa bi navstali med Avstrijo in Rusijo bolji odnosi, nego vladajo danes, bi se velik del onih, ki potujejo danes v Nemčijo, obrnil v Avstrijo in nemška kopališča in letovišča bi ostala v doglednem času malone prazna. Nemčija ne more nikdar nuditi ruskim letoviščarjem onega, kar bi jim zamogla nuditi Avstrija.

Mi imamo naše sinjo Jadransko morje, imamo naše krasno južno nebo, naše južno solnce, naše nedosežno lepe Alpe itd. itd.; z eno besedo: užitek, ki jih nemški kraji ne poznajo. Nemška kopališča in letovišča ne morejo z našimi v ničemer konkurirati, se ne morejo z našimi niti od daleč primerjati. Pa tudi, ko bi bila popolnoma enaka, imajo naša vendar pred nemškimi napram ruskim gostom neko prednost, a ta je: slovanska narodnost domačega prebivalstva v večini naših kopališč. Znamo sicer, da je tudi v poprečnem ruskem inteligentu narodni čut še zelo slabo razvit. Ali čim bi se del ruskih letoviščarjev in kopališčnih gostov enkrat obrnil v avstrijska slovanska letovišča in kopališča, bi se isti gotovo vedno povračali, a med faktorji, ki bi imeli za Ruse privlačno moč, ne bi bil v zadnji meri instiktiven čut, da prihajajo tu med prebivalstvo, ki jim je sorodno, dočim so jim Nemci ne le povsem tuji, ampak tudi sovražni. Če primerjamo naša in nemška kopališča, govori torej vse našim v prilog.

Kljubu temu pa se jih Rusi izogibajo. Za vse to se imamo zahvaliti neprijateljskim odnosom med Rusijo in Avstrijo. Kar velja glede letoviščarjev, velja tudi glede naših tovarniških proizvodov. Češka industrija je v mnogih panogah tako razvita, da lahko konkurira s proizvodi vsakega drugega naroda. Kakor hitro bi med našo monarhijo in Rusijo nastopili prijateljski odnosi, ne bi bilo težko izpodrinuti v Rusiji nemške proizvode in jih nadomestiti s češkimi.

Naj že obračamo stvar od desne ali leve, od zgoraj, ali od zdolaj: prihajati moramo vedno do zaključka, da je sedanje neprijateljsko razmerje med Rusijo in Avstrijo v največjem interesu Nemčije. Nemčija je, ki ima v prvi vrsti interes na tem,

omahnila na tla. In sedaj je videl Nande nož, ki je bil globoko zasajen v prsa, iz katerih je v močnem curku tekla kri, kri njegovega nekdanjega prijatelja.

Stemnilo se mu je pred očmi; spustil je nesrečneža na tla in zbežal iz sobe kakor neumen. Nič ni slišal klica nesrečne žene in otroka, ki sta vpila v strahu za njim. Bežal je po mestu in zdelo se mu, da ga zasleduje tovariš Štefan ves bled in prepaden z nožem v prsih. Tekel je divje in skočil ves zmučen in truden v prvi policijski urad, do katerega je prišel.

Vse, kar se je zgodilo potem, mu je ostalo le megleno v spominu. Preiskavi, razpravi in kazni je prisostvoval le ves zmeden in ko se je zavedel, je bil že v temni celici, možno zavarovani — kaznovan na pet let težke ječe.

Nič ni pomagal ne utok proti kazni, ne ženino pričanje.

Sedel je tu in gineval dan za dnem. In trpljenje, telesno in duševno, ki je je moral prestajati tu, je bilo veliko!

A kaj mu mari, da trpi on! Pet let, to se že prestane! Toda žena in njegov otrok! Kaj bo z njima, ki nimata sedaj nikogar, da bi skrbel za njiju, nikogar, ki bi ju varoval zlega, nesreče — —! To je bila skrb, ki mu je noč in dan razjedala srce in ki ga je včasih tako težila in mučila, da bi se bil skoraj najraje zaletel v mokrtno sivo steno svoje celice in si razbil ob nji

du se sedanje razmerje med obema državama ne spremeni.

Jasno je zato, da bo nemška diplomacija napenjala vse sile v prepričenju sporazuma med Avstrijo in Rusijo. Za nas je položaj torej jasen.

Gospodarski, in sicer zelo važni gospodarski razlogi govoré v prilog sporazumu med našo monarhijo in Rusijo, interesi, ki so gotovo važnejši nego razlogi, ki govore proti sporazumu. Žal, da moramo dvomiti na tem, da bi prišlo res do sporazuma, ker bi bilo proti interesom — Nemčije!

Rešitev češko-nemškega spora in Slovenci.

Iz Prage prihajajo vesti, ki govore, da vendarle pride do delovanja češkega deželnega. V interesu vse monarhije je želeli, da se vsaj približno rešitvi češko-nemškega spora in da pride vsaj do premirja, ako že ne do trajnega narodnega miru.

V istem trenutku pa, ko prihajajo kolikor-toliko ugodne vesti iz Prage, da se akcija pomirjenja Čehov in Nemcev posreči, je počila v štajerskem dež. zboru slovenska obstrukcija.

Na eni strani se je spor med Nemci in Čehi nekako ublažil, na drugi strani pa so se poojstrile razmere med Nemci in Slovenci.

Vidimo torej, da na ta način ne pride nikdar do rešitve narodnega vprašanja, ako bo vlada posvečala svojo pozornost le češko-nemškemu sporu, a obenem ignorirala in zanemarjala rešitev narodnega vprašanja v Alpkih deželah: med Slovenci in Nemci. Vlada je podobna gasilcu, ki gasi gorečo hišo vedno le na istem mestu, a se ne meni, da se je med tem časom ogenj drugod še razširil.

Mi smo vedno povdarjali, da pride do trajne rešitve narodnega vprašanja v Avstriji le tedaj, ako se bo vsem narodnim sporom posvečala enako pozornost. Rešitev nemško-slovenskega spora ni nič manj važna, od rešitve češko-nemškega vprašanja; zato je vladina dolžnost, da v narodno-mešanih deželah, kjer bivajo Nemci in Slovenci, predloži slične predloge glede delitve uprave, kakor hoče to storiti v češkem deželnem zboru. Kar je dobro za nemško manjšino na Češkem, bi moralo biti dobro tudi za slovenske manjšine na štajerskem in korškoem.

Le tedaj, ako bo vlada po enakem merilu reševala narodne spore, smemo upati na trajno rešitev narodnega vprašanja v Avstriji. V nasprotnem slučaju pa — boj do skrajnosti, ki ga nočemo mi, ampak ga hočejo naši nasprotniki.

Dalmatinske stvari.

Dne 28. m. m. se je sestala na Dunaju komisija, sestavljena iz zastopnikov raznih ministrstev, da razpravlja o raznih vprašanjih glede gospodarske povzdige Dalmacije, tako n. pr. o vprašanju težakov, vinarstva, prometu tujece. Slednjic se pretresali tudi železniška vprašanja in je zastopnik mi-

glavo ter tako naredil konec svojim mukam. A misel na družino ga je vsikdar zadržala! Žena je prihajala po enkrat na mesec v obiske in prinašala vsikdar s seboj njegovega Dragotinka.

A, to so bile zanj ure mučeništva, ko je zrl v ženina upadla lica in njeno upognjeno postavo —! Kam je šla tista njena zdrava rdečica, tista živahnost pogleda in in veselost, svežost duha! Vse je izginilo! I seveda! Morala se je revica truditi in se ubijati po dnevi in ponoči, da prehrani sebe in svojega ljubljencega. Delati mora ona, ki ni tega poznala v prejšnjih, zlatih časih, časih sreče — —! In revica hira in hira pri tem nesrečnem življenju, a njemu, ki vse vidi in razumeva, krvavi srce ob zavesti, da tu ni pomoči.

Ona mora delati, ako ga hoče videti še kedaj svobodnega, ako hoče, da on zopet kedaj objame njo in otroka doma, tam kjer je preživel toliko uric sreče in ljubezni... Da! Mora živeti že zaradi otroka, da mu bo mogel pokazati, da ni tak, kakršnega ga dela njegova težka, siva obleka. Vsikdar, zazrši svojega milega sinčka, bi se najraje pogreznil globoko v zemljo, da bi ne gledali ti mali očesci njega, očeta, v tej sramotni obleki, ki ga zaznamuje z neizbrisljivim madežem — — A, ko prisije tudi nanj zlato solnce svobode, tedaj hoče pokazati svojemu malčku, da je bil tudi on enkrat pošten človek, ki je delal in skrbel za družino! (Pride še.)

Nocoj vsi v „Narodni dom“, kjer se pleše „Kolo“ v narodni noši.

ministerstva za železnice obvestil o sedanjem stanju tega vprašanja.

Javili smo že, da je nadškofu zadarskemu Dvorniku odvzeta jurisdikcija. To pa iz razlogov zdravja, ne le telesnega, ampak tudi duševnega. Apostolskim administratorjem za zadarsko dijecezo je papež imenoval škofa Puljišča, dočim bo generalnim vikarjem zadarske nadškofije imenovan posvečeni škof Borzatti, o katerem se govori, da niti hrvatski ne zna. — Nadškofu Dvorniku pa ostaneta naslov in uživanje beneficija. Tragično je torej ta cerkveni dostojanstvenik zaključil svoje pastirovanje. Gotovo je k zrušenju njegovega zdravja pripomogla tudi gonja, ki se jo je uprizarjal proti njemu, ker je skupno z drugimi dalmatinskimi škofi — izvzemši znanega slavofoba, splitskega škofa Nakića, dosledno branil starodavne pravice Hrvatov Dalmacije v cerkvi!

Polit. delovanje nadškofa dr. Stadlerja v Bosni.

Hrvatje v Bosni so si ustanovili krepko politično organizacijo pod imenom „Hrvatska narodna zveza“, ki jo vodi znani sarajevski rodoljub dr. Mandić. Program tej organizaciji je le bramba narodnih in političnih interesov bosanskih Hrvatov in niti jedne besede ni v njem, po kateri bi se dalo sklepati na kake tendencije nasprotne veri ali cerkvi. Vendar je osnutje te organizacije tako spekle nadškofa Stadlerja v Sarajevu — ki se sicer daja rad proslavljati kakor velikega Hrvata — da je odločno nastopil proti H. N. Z., v pretvezo, da ima protikatoliške namene. To pa edino zato kar ta organizacija hoče v čim izdatneji obrambo hrvatskih interesov združevati vse Hrvatje brez razlike veroizpovedanja. Da bi sproti rušil, kar hočejo zidati najbolji rodoljubi, je dr. Stadler dal hitro osnovati posebno Hrvatsko narodno udruge.

Nu, z največjim zadovoljstvom moremo zabeležiti, da je škof Stadler s tem svojim herostratskim početjem ostal osamljen, kajti škofa Buconjić v Mostaru in Marković v Banjaluki ne le da se mu nista pridružila, marveč sta s posebno izjavo obsodila Stadlerjevo početje. V tej izjavi pravita izrecno, da H. N. Z. nima nikakih protikatoliških namerov in da je ustanovljenje. H. K. U. odvisno. Tudi izrekata željo, da ne bi početje Stadlerjevo zaneslo razdora med narod, ki bi bil za poslednjega ubijalen.

Vsi poštene hrvatski listi se radujejo na tem nastopu rečenih dveh škofov in naglašajo, da je njihova izjava najpovoljnejše delovala na vse prave rodoljube v Bosni.

Kaj pravijo k tej razliki v mišljenju med katoliškimi bosanskimi škofi oni, ki so nam nekdanj tako radi zatirjali, da je vsaki škof poklican politični voditelj naroda? Kdo je tu poklican: ali Stadler ali Buconjić in Marković?

Tu vidimo, kako realnost često dovaja ad absurdum izvestne, le v strankarske svrhe usiljevane politične nauke.

Slovenske novice.

— *Podgoriška ječa.* „Obzor“ prinaša zopet prežalosten slučaj iz črnogorske ječe v Podgorici, kjer so zaprti obsojenci v „bombaški aferi“. „Obzor“ pripoveduje sedaj, da je Stefan Rajković, — črkostavec, ki je bil priča na cetinjskem procesu, — te dni nevarno ranil obsojenega ex-ministra-predsednika Andrija Radovića. Ko so vaščani in Radovićevo sorodniki doznali za ta krvavi čin, so hoteli prodreti v ječo, ali so jih odbili knjaževi vojaki. Po tem so zaprti vse Radovićeve sorodnike.

Zalostno je to, da moramo, dan na dan poslušati o teh homatijah v Črni Gori, ki bi potrebovala toliko miru in dela za svojo trgovsko in politično svobodo!

— *Dr. Tresić-Pavišič* je napisal novo dramo „Hirud“, ki prikazuje borbo med poganjskim egoizmom in krščanskim altruizmom. To svojo novo dramo je čital dr. Tresić te dni v Zadru.

— *Nova razdelitev Črne Gore.* Poročajo, da se skupščini predloži nova razdelitev Črne Gore. Cela knjaževina se razdeli na 10 „okružij“ in 34 „poglavarstev“. Ta sprememba se izvede v 2 mesecih.

— *Bosanska ustava* bo objavljena v par dneh, ter bodo v kratkem času razpisane volitve za sabor.

— *V Pragi* se je ubil uvažen česki sikar Anton Slaviček.

Dnevne vesti.

Poroke. Danes se je poročil g. Peter Jeraj, trgovec s pohištvo, z g-co Tončiko Širkovo iz Trsta. — Mlademu paru najbolj!

Gosp. Hinko Perne, c. kr. finančni konceptist v Gorici, se poroči danes z gospo Milko Mahorčičevo v Naklem. Bilo srečno!

— Poroči se danes v Trstu gospod Andrej Godina, učitelj v Šklednju, z g-co Emico Abram. Obilo sreče!

Za obrambni sklad družbe sv. Cirila in Metoda daruje K 200 g. P. J., trgovec s pohištvo v Trstu namesto „fantovščine“ o priliki svoje poroke. Da bi le bilo mnogo takih „fantovščin“. Stavimo gornjega rodoljuba vsem „kandidatom“ za vzgled!

Še en slučaj germanizacije na primorskih sodiščih. — V smislu § 65 opr.

reda ima vsaka vloga, ki je prišla na sodišče, dobiti vložni zaznamek (praesentatum). Ta zaznamek se ima v smislu § 66 navedenega ukaza pravosodnega ministerstva pritisniti s štampiljo; ker pa zaznamek ni namenjen samo za notranje poslovanje, temveč (in menda v prvi vrsti) za stranke, — kajti uradniki bi gotovo najraje videli, da ne bi prišla nikakava vloga na sodišče — so se te štampilje v dvojezičnih kronovinah napravljale v obeh ali celo v treh deželnih jezikih. — Na Češkem imajo v čeških okrajih celo samočeške vložne zaznamke.

Na Primorskem smo mi Slovenci v tem oziru precej zapostavljeni; vendar so nekatera sodišča že pred leti uvela dvojezične štampilje in c. k. okr. sodnija v Voloskem celo trojezične. — Tudi c. kr. okr. sodnija v Sežani, katere okraj je, kakor splošno znano, čisto slovenski, je imela do pred malo časa za omenjeni vložni zaznamek dvojezične štampilje; sedaj pa smo na svoje veliko začudenje zapazili, da upotrebjava to sodišče samo-nemške štampilje. — Tudi tu moramo reči, da je zelo čudno, da je sedaj raba slovenske zabranjena, ko je bila vendar pod Nemcem Gertscher-jem dovoljena in v neomejeni rabi.

Gospodje na sodišču naj se ne izgovarjajo z notranjim uradnim jezikom, ki je po njihovem prepričanju seveda — nemški. Pred vsem bodi povedano namreč tem gospodom, ki so sedaj bolj nemški nego so bili kdaj najbolj pristni Nemci, da v avstrijskem zakonodajstvu sploh ne poznamo niti pojma niti izraza „notranji uradni jezik“. V drugi vrsti pa moramo sv. Birokracija opozarjati, da je vložni zaznamek namenjen pred vsem za stranke, ki — saj to menda še priznajo gospodje birokratje — imajo v slovenskih okrajih pravico, da sodnija v slovenskem jeziku občuje ž njimi.

Ako pa dvomijo gg. birokratje, spada-li vložni zaznamek k „občevanju s strankami“, potem naj prečitajo § 62 opr. reda, ki da ima stranka, ki izročuje kako pismo ulogo, pravico zahtevati, da se jej prejme te uloge potrdi. Vsprejem pa se lahko na ta način potrjuje, da se pritisne na rubrum vložni zaznamek. Nadalje določuje isti paragraf, da imajo stranke, ki redno večje uloge izročujejo, pravico zahtevati, da se jim izročitev uloge potrdi v posebni knjižici. Tudi v tem slučaju se ima vsprejem potrditi na ta način, da se v knjižico pritisne vložni zaznamek s štampiljo. V teh slučajih nadomestuje torej zaznamek pismeno rešitev od strank na sodnijo stavljenih zahtev. Ta rešitev pa menda tudi po teoriji sodnih gospodov mora biti izdana v jeziku strank, ker imajo vendar stranke pravico, do tega, da umejo, kaj se jim na njihovo zahtevo odgovarja. Tudi sicer ima vsaka stranka, ki se obrača na sodišče s kako pismeno ulogo pravico izvedeti, kaj sodišče s to ulogo dela.

Upamo, da bodo te vrste zadostovale, da se gospodje, katerim je justična uprava pri nas izročena, do dobra prepričajo, da je njihovo stališče povsem krivo in krivično. Ali pa hočejo oni pokazati, Slovencem na oči, način da spadajo Slovenci v Avstriji mej inferijorna plemena? — Ako bi gospoda res hotela na tak način uganjati politiko v sodnih dvoranah, potem (to jih zagotavljam) se bodo še kesali.

Duttogliano! Vremeniano! Ti krajevni označeni smo čitali te dni za Duttovlje in Vreme. Niti kraji na Kranjskem niso več varni pod furorjem laških glasil v pačenju krajevnih imen. In to pri vsem tem, da mora „Piccolo“ k svojim izumom za krajevna imena celo tu v Primorju dodajati čisto v oklepju tudi prava slovenska označenja, ker bi ga sicer tudi Italijani ne razumeli. To tudi je najboljši dokaz, kako prisiljena in torej neopravičena so po „Piccolu“ izmišljena krajevna označenja.

A mej tem, ko italijanska glasila sama vrše najdrznejša taka falzificiranja, imajo še dovolj drzno čelo, da nas obsipajo z očitantji, ako za razne kraje po Istri obljudene tudi, oziroma obdane okoli in okoli od slovenskega življa, rabimo slovenska označenja, ki jih ljudstvo samo rabi že od davnine!!

Nikdar nam ni prihajalo na misel, da bi za italijanske kraje kovali nova označenja, marveč rabimo le imena, ki imajo od davnine svoje opraviljenje. Mi ne izumljemo in ne falzifikujemo. Falzifikatorji so le „Piccolo“ in vredna njega novinarska družba.

Eklatanten dokaz za to: Duttogliano in Vremeniano!

C. in kr. vojna ladja „Panter“ je 2. t. m. priplula v Kure, kjer ostane tri dni. Na ladji vse zdravo.

Predavanje o predsodkih. Sinoči je g. dr. Ferfolja predaval v Delavskem domu o predmetu: „Predsodki“. Podal je nekako zgodovino predsodkov na verskem in znanstvenem polju. Največji učenjaki vseh časov so se morali boriti proti predsodkom svojih sodobnikov, ki so jim nasprotovali iz neumevanja.

Predavanje je bilo skrbno sestavljeno in zanimivo. Na koncu se je predavatelj dotaknil tudi narodnega vprašanja. Opravičeno je obsodil narodni šovinizem Nemcev, ki bi hoteli nadvladovati slovensko večino v Avstriji. Obsodil je tudi šovinizem čeških radikalcev, hrvatskih frankovcev, Madjarov

in Italijanov, ki bi najraje pohrustali tržaške Slovence, a se končno ni mogel ubraniti stare socialistične in že obrabljene fraze, da tudi slovenski nacionalizem sili v šovinistična pota.

Ta trditve bi bila pač vredna kakega Kopača, a ne akademično izobraženega človeka, kakor je gosp. dr. Ferfolja. Zato ni treba, da jo danes zopet pobijamo. Sicer je predavanje ugajalo, kar je pričal živahen aplavz.

Jagičev naslednik na dunajskem vseučilišču. Izredni profesor dr. Milan pl. Rešetar je imenovan rednim profesorjem slovenske filologije na dunajskem vseučilišču.

Velika maškarada St. Jakobške mladine bo danes zvečer v „Narodnem domu“. Začetek ob 9. uri. Pridite na to zabavo ne le vsi, ki se želite še enkrat v tej pustni sezoni krasno zabavati, ampak vsi, ki čutite narodno. Današnja maškarada bodi drugi Ciril-Metodov ples! Pomislite in da sovrag vedno naskakuje naše pozicije in da ima naša družba vedno težje stališče radi nedostajanja sredstev. Zato pa moramo vsaj mi, ki najbolj občutimo to našo revščino, tembolj intenzivno delovati. Zato, Slovani, vabimo vas, da se vdeležite današnje maškarade, katere čisti dobiček je namenjen v šolske svrhe. Vstopnina je le 1 K za osebo. Darovi se hvaležno sprejemajo.

Opozorjamo, da je le še nekaj sedežev in par lož na razpolago, ki se še dobe danes dopoludne pri Jos. Gorenjcu, ul. Valdirivo, kjer so izložene tudi nagrade za maske (4) in dobitki (2) za srečkanje.

Zimski izlet v Bohinj. Tržaška podružnica „Slov. plan. društva“ naznanja, da priredi prihodnjo nedeljo dne 13. februvarja zimski izlet v Bohinj.

Bohinj z okolico blesti sedaj in najzljahših zimskih prizorih in zato ni čuda, da ga poseča dan na dan nešteto tujcev tudi v tem času. Mnogovrstne so zabave, ki jih nudi ta naša slovenska Švica obiskovalcem, kakor: sankanje na krasnem, modernem sankališču, vožnja s smučmi, s sanmi do čarobnega bohinjskega jezera itd.

Mogočen in veličasten je pogled na visoke snežne planine, zlasti julijske alpe in divje romantično jezero, ki tajinstveno odseva snežnemu žarenju prostornih gozdov. Ker bo vozil v nedeljo iz Trsta tudi poseben športni vlak tja in nazaj z zelo znižanimi cenami, upamo, da zbere Bohinj ta dan veliko število planincev in prijateljev prirodnih krasot v svojem okrilju.

Natančni vsprejeda tega izleta bo sledil v kratkem.

„Sokolova“ maškarada. Najlepša in najpriscnejša predpustna zabava tržaških Slovencev je bila od nekdanj že tradicionalna „Sokolova“ maškarada, ki se bo vršila že jutri večer v veliki dvorani „Narodnega doma“.

Za to res prisrčkano zabavo se pripravljajo staro in mlado, da se v zaključek predpustne sezone še enkrat prisrčno pozabava v prijateljskem krogu in veseli družbi.

Kakor čujemo, se pridno pripravljajo za jutri večer raznovrstne maske, a tudi skupine so že naznanile svoj prihod in bodo Ali pst! Nič povedati, kajti, kedor hoče vedeti in videti vse, kar se bo na maškaradi godilo, naj se potruzi sam na lice mesta.

Toliko pa bodi povedano, da bo skupna slika na maškaradi jako pestra, raznobarna in zelo mikavna!

Ako pomislimo, da je v trudapolnem človeškem življenju usojen le redek trenotek neprisliljene zabave, se gotovo ne bo premišljal nikdo, marveč pride jutri večer v veliko dvorano „Narodnega doma“, kajti mej one redke trenotke spada ravno „Sokolova“ maškarada.

Žal pa naj bode onemu, ki rajši prodaja svoje filisterstvo v kakem zapuščenem kotu, nego da bi prišel razveseliti se med vesele ljudi.

Omeniti bi nam še bilo, da se bo ob tej priliki plesala slavnostna polka v proslavo petindvajsetletnice zaslužnega plesovodje, brata, prof. Ivana Umeka.

Fran Josipova svobodna luka. Z dnem otvoritve obrata v Fran Josipovi svobodni luki v Trstu se ustanovi istotam v hangerju št. 69 blagovno odpravništvo c. kr. državnih železnic kakor Trst Fran Josipova svobodna luka (skrajšano Trst F. J. svobodna luka), ki bo podrejeno c. kr. železniškemu obratnemu uradu Trst c. kr. drž. železnice.

To blagovno odpravništvo bo poslovalo za one pošiljke, ki se bodo oddajale ozir. prejemale v Fran Josipovi svobodni luki po razmerju določb v prilogi B 1 k pojasnilom in določbam za promet s Trstom, ki so veljavne od 1. maja 1909.

Ogrski cigani na Sokolovi maškaradi. Tržaška Sokolova maškarada je vzbudila veliko pozornost tudi med ogrskimi cigani. Radi tega so si že naročili poseben vlak, ki jih pripelje med naše brate. Slavno občinstvo opozorjamo na ciganko, ki bo prerokovala srečo. Ta jo gotovo vsakemu pogodi. Posebno mlada kri naj brez sramote izroči ciganki roko, da bo vedela koliko sreče je še čaka na tam svetu. Ako bo imel kedo preveliko skrb za nakup konja, ali pa za prodaj, naj se zgłosi pri ciganskih očakih, ker oni so izvrstni mešetarji z obilno

prakso. Zatorej naj nihče ne zamudi priti ogledat si cigane in preštudirat njih šege in navade. Nazdar!

Sesljanska žaloigra.

Obdolžena dvojnega detomora. — Sezgala dva novorojena otroka v peči, katere ni bilo!

Žaloigra! Je-li to primerno označenje za čin, ki sta ga baje zakrivila Frančiška Leban in Josip Gašperin? Ne, to ni žaloigra, ampak zločin. Zločin? Če je zločin? In če bi bil zločin? Ali ne tvori vsak zločin le eno dejanje v žaloigri enega ali večih človeških življenj? Smemo torej po vsej pravici reči, da se odigrava tu dejanje žaloigre ene družine.

Poročali smo minulo sredo, da je bila v Sesljanu aretirana Frančiška Leban, ker je obdolžena, da je sezgala v peči za kruh dva novorojena otroka, ki sta bila sad njene prešestnega razmerja. Mislili smo, da smo s tem, da smo poročali ta fakt zadostili svoji častnikarski dolžnosti. Nismo si mogli misliti, da bi bilo možno dvigniti tako težek sum brez gotovih dokazov. No, pozneje smo doznali, da slone dokazi, na podlagi kojih sta bila aretirana Frančiška Leban in njen ljubimec Josip Gašperin, na jako slabih nogah. Zato se je podal eden naših sodržnikov na lice mesta v Sesljan in mi podajamo tu doli poročilo o tem, kar je naš sodržnik doznal v Sesljanu o tej žaloigri.

Frančiška Leban in njen mož.

Frančiška Leban rojena Sardoč je doma iz Slivnega in stara okoli 35 let. Njen zakon ni bil posebno srečen. Ona je bila znana, kot lahkoživa ženska. Govorilo se je, da je varala svojega moža Frančiška tudi ko je bil pri njej. To je bilo tem laglje, ker je imela na stanovanju in hrani več delavcev, ki so zaposleni v Sesljanskih kamenolomih. Do pred prilično tremi leti je delal njen mož kot kovač na Nabrežini. A žena je jemala v prodajalnici toliko blaga, da je jedva zadostovala njegova plača. Baje iz tega razloga je odšel Leban na Dolenjsko, kjer je ostal prilično eno leto. A tudi ta čas, ko je bil na Dolenjskem, je pošiljal svoji ženi denar. Potem se je vrnil in začel delati v Trstu, od kjer je pa prihajal vedno vsak teden k svoji ženi, kateri je tudi dajal več del svojega zaslužka.

Kako je prišlo do aretacije?

„Piccolo“ poroča, da je neko zadevo ovadil nek delavec, na podlagi nekega pogovora, ki sta ga imeli hčerki Lebanove Rozalija in Regina, prva 12, druga 9 let stara. Baje da se je prva pritoževala, da jo Gašperin pretepa, na kar je rekla druga, naj pove drugim ljudem o otrokih, ki sta jih baje mati in Gašperin sezgala. Na podlagi te ovadbe je začelo orožništvo poizvedovati in Rozalija je povedala v pričo učitelja g. Šinigoja, da je pred prilično tremi leti čutila mati močne bolečine. Takrat je „zakurila v peči, kjer se peče hruh, velik ogenj“ in se nato legla v posteljo. Potem jej je mati naročila, naj pokliče Gašperina. Videla je, kako je ta potem, ko je mama močno zakričala, vzel v roke „neko stvar ki je jokala“ in jo dal v peč, poleg katere je ostal dolje časa. Ona — Rozalija je šla po naročilu v posteljo. Naslednje jutro je šla gledati v peč, a ni videla niti pepela.

Prilično eno leto in pol pozneje se je zgodilo nekaj podobnega. Gašperin da je vzel „ono, ki je jokalo“ v roke in nesel v vodnjak poleg hiše. Mati je na to vstala in napravila ogenj v peči. Ona, Rozalija da je videla prav dobro, kako je bilo položeno v peč neko „komaj rojeno dete.“

Kaj je resnice na teh „Piccolovih“ pripovedkah?

Naš poročevalec je govoril s Rozalijo in Regino. Prva je stara 12, druga 9 let. Obe sta za svojo dobo izredno razviti. Prva vodi sedaj, ko je mati v zaporu, gospodinjstvo. Poleg omenjenih dveh deklic ima Lebanova še tri otroke. 7-letnega Viktorja, 5-letno Angelo, ki je pri svoji teti, katera je poročena v Genovi v Italiji in 4-letno Celestino. Za one štiri otroke, ki so v Sesljanu, daje občina potrebna živila. Za vseh kuha 12-letna Rozalija. — Ta je izjavila na vprašanje našega poročevalca, — da jo ni Gašperin nikdar pretepel. Regino je udaril samo enkrat, ker je „zijala“. Onega pogovora, o katerem poroča „Piccolo“ sploh nista obe sestri nikdar imeli. Oni dve spita v isti sobi, kakor mati. Gašperin je spal vedno v drugi sobi.

Nista več umorjena dva otroka, ampak samo eden.

Naš poročevalec se je nahajal ravno v prodajalnici gospoda Suca, podžupana v Seljanu, ko sta prišli obe sestri Rozalija in Regina Leban po živež. Na migljaj g. Suca se je naš poročevalec odstranil in g. Suca je začel deklici izpraševati. Mlajša, Regina, ni sploh ničesar znala, a starejša je pripovedovala, da je samo enkrat čula nekaj jokati, a da ni ničesar videla. Povdarjala je, da je tako povedala tudi orožnikom.

Kje je peč?

Potem je začel naš poročevalec na samem izprašavati deklico. Povedala je isto, ker je povedala že preje g. Suca. Čula je, ne zna, če je to bilo pred dvemi ali tremi leti, kako je imel Gašperin nekega večera nekaj v rokah ki je jokalo. A videla ni ničesar.

A to ni videla, da je dal Gašperin ono stvar v peč? Takrat peči sploh še nismo imeli. Imeli smo takrat samo navadno ognjišče! Peč imamo še-le eno leto.

Ali je mogoče, da bi bila sežgana otroka v peči, katere ni?

Deklica zna torej pred vsem samo o enem slučaju, „da je čula nekaj jokati“. O peči ne zna ničesar, ker je ni bilo. Naš poročevalec je opozoril na to okolnost nekega orožniškega stražmeštra v Nabrežini, ki je pa menil, da je možno tako malega otroka sežgati tudi na odprtem — ognjišču! Trditve o sežiganju se zamore torej povsem mirno poslati v kraljevstvo bajk. Ostal bi torej jok. A takrat je imela najmlajša Celestina komaj eno leto in je torej lahko tudi ona jokala. Poleg tega so stanovale v hiši druge stranke, ki so imeli tudi male otroke. Ali ni mogoče, da je jokal eden teh? Torej tudi s tem ni še ničesar dokazanega.

Kako je prišlo do ovadbe?

Ovadbica, da sta zakrivila Lebanova in Gašperin oni strašni, dvojni zločin je prišla na orožništvo okrajnega poveljstva v Sežani, ki je dalo orožniški postaji v Nabrežini nalog za daljna poizvedovanja. Orožniki v Nabrežini, so nabrali toliko obtoževalnega materiala, da so izvršili na podlagi istega aretacije Lebanove in Gašperina.

Povrnemo se še na to misteriozno zadevo, povdarjamo pa, da je dobil naš poročevalec utis, da sta obdolženca bržkone le žrtvi kake hudobne, maščevanja željne duše.

Tržaška mala kronika.

Kaj dela tat spušen na svobodo!

Gospa Adela ud. Marin, stanujoča v ulici della Zonta št. 9, je pred dnevi konstatirala, da so jej iz podstrešja zginili razni efekti v vrednosti 200 Kron. Isti dan popoldne je gospica Helena Marin, hči prejšnje, hotela iti v podstrešje po nekaj. V sv je začudenje je našla vrata odprta. Pokukala je noter in zapazila človeka, ki se je tam skrival. Zaprla je hitro vrata s ključem in tekla dol ter alarmirala stanovalece. A tat je zavohal nevarnost, odprl z vetrilom vrata in hajd dol po stopnicah. Srečal je gospico in jo v begu pahnil na stran. Ravno tedaj pa je šel po stopnicah pismonoša, ki je korajžno tatu nastavil nogo, tako, da je ta prlomastil na tla. Med tem je na vpitje deklice pritekel redar. ki se je polastil držnega človeka. Ta je nek Viktor Montamari, star 22 let, iz Trsta, stanujoč v ljudskem prenočišču v ul. Gaspare Gozzi. V podstrešju so našli dva zakla in razne druge efekte, ki jih je tat pripravil, da bi jih odnesel. Brezdomno je on izvršil tudi prvo tatvino. V žepu so mu našli tudi fotografijo gospice Marin, ukradeno iz podstrešja; nesramno je tat trdil, da je to fotografija — njegove ljubice.

Montamari je dne 18. januarja izstopil iz zapora, kjer je presedel trimesečno kazen radi tatvine. V žepu pa so mu našli pozivnico na glavno obravnavo dne 7. t. m. proti njemu radi tatvine.

In take ljudi se spušča med preiskavo na svobodo.

Tatica uhanov slednjič aretirana.

Že večkrat smo povedali, kako neka ženska vedno pri solah preži na deklice, jih pod kako pretvezo zablja v najbližjo vežo in jim tam sname uhan. Sedaj so slednjič ujeli to črno tatico. Včeraj popoldne je tatica ča kala blizu ljudske sole v ulici Parini na eventualno žrtev. Bilo je 4. ura in deklice so izstopale iz sole. Ena od teh, učenka Lucija Susmel, ki je bila pred par dnevi žrtev take tatvine, je zagledala ono ženščino in jo takoj spoznala. Pokazala jo je svoji učiteljici, ki je takoj opozorila redarja. Tako je nesramnica prišla slednjič v post policije. Ona je Marija Darih iz Velikega Lošinja, pristojna v Videm stanujoča v ulici Capitelli št. 28. Priznala je tatvino uhanov na škodo deklice Susmel in on, izvršeno tudi pred par dnevi na škodo deklice Marcele Canarutti. Bržkone se dokaže, da je izvršila vse druge enake tatvine.

Aretirana trgovka živega mesa.

Včeraj so zaprli Vincenco Kovačić, staro 49 let iz Podgore v Dalmaciji, imejteljico treh tolerančnih hiš in voditeljico dveh drugih ter lastnico hiše v ul. Ar ata. Ista je na brezsrčen način izzemala nesrečnice, ki stanujejo v njenih zavodih, kratila jim je svobodo s tem, da jim je branila izstop iz hiše, zahtevala od njih horendne zneske za hrano, stanovanje itd. ter jih nečuvno osleparila pri prodajanju oblačil — in kar je še to mizerije!

Mrtev! Vzrok nekega samomora.

Povedali smo že, kako se je vojni mornar Marko Kesič, vkrcan na tu zasidrani torpedovki „Kukuk“ v bližini Lovca ustrelil z revolverjem v grlo. Spravili so ga v vojaško bolnišnico, a nesrečnež je po brezuspešni operaciji izdihnil. Sedaj se je izvedelo za vzrok tega samomora. Oni večer je imel on pri sebi okolo 70 kron izročeni mu v varstvo od svojih prijateljev. Prišel je v neko gostilno in nezgoda je hotela, da je tu našel nekoga, ki ga je zavedel do igranja. Igral je z njim igro zvano „truf“ hazardno igro prvega reda, pravzaprav rokovnjaško lovenje kalinov, Kresiš je izgubil ves denar in, obupan, ker je zapravil poverjeni mu tuji denar, je sklenil ubiti se, kar je tudi storil.

Policijska oblast je sedaj iztaknila onega lopova, ki ga je oskubil. Isti je nek pote-

puh po poklicu, imenom Luka Vladič, star 29 let, iz Siska na Hrvaškem. Izročili so ga deželni sodniji. Kesiča je poveljstvo torpedovke opisalo kakor izbornega in vestnega mornarja.

Samomor. Ahil Orlando, star 53 let, kurjač, stan. v ljudskem prenočišču v ulici Pondares, je včeraj popoldne izpil precejšnjo količino jesihove kisline. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer je pa uro potem umrl.

Roparski napad. 20letni Josip Dobrila, stan. v ulici Media 4. vslužbenec pri tvrdki Greiniz, je šel včeraj popoldne inkasirat po hišah račune. Ob 5:30 je šel inkasirat k neki rodbini v ulici S. Giovanni 7. III. nad. Ko se je vračal, mu je v drugem nadstropju neka oseba hotela iztrgati iz rok torbico, v kateri je imel denar. Dobrila, ne da bi izgubil pogum, je neznanega napadalca udaril s pestjo po obrazu. Na to je pa slednji potegnil nož in sunil Dobrilo v trebuh in na to zbežal. Rana je le lahka. Policija zasleduje neznanega napadalca.

Regnikolo aretirani radi goljufije.

Ob prihodu italijanskega parnika „Polcevera“ je bil aretirani včeraj kotlar Peter Modugno, star 23 let, iz Molfate v Italiji, ki se je v Anconi skrivoma vkrcal v parnik in hotel brezplačno v Trst.

Nadebuden fantalin! Včeraj ob 5. uri pop. je bil na Borznem trgu aretirani 11-letni Marij Vecchiet, ki je skupaj z drugimi paglavci vkradel v Mayländerjevi pisarni 30 razglednic. Na policiji je štirikrat navedel krivo ime!

Koledar in vreme. Danes: Agata dev. muč. — Jutri: 3. predpepel. ned.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne +10.5° Cels. — Vreme včeraj: oblačno.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno s posamičnimi padavinami. Hladni vetrovi. — Temperatura malo spremenjena. Deževno.

ZIMSKO: ŠPORTNO SREDIŠČE: BOHINJ

V NEDELJO, 6. februv.

:ZABAVNO SANKANJE

voznje s sanmi, ture s skiji.

V grand hotelu „TRIGLAV“

V :: BOHINJSKI :: BISTRICI

„VOJAŠKI“

:KONCERT:

Informacije in prospekti pri potov. agenciji P. CRISTOFIDIS - TRST (Hôtel de la Ville)

ZIMSKO: ŠPORTNO SREDIŠČE: BOHINJ

V NEDELJO, 6. februv.

:ZABAVNO SANKANJE

voznje s sanmi, ture s skiji.

V grand hotelu „TRIGLAV“

V :: BOHINJSKI :: BISTRICI

„VOJAŠKI“

:KONCERT:

Informacije in prospekti pri potov. agenciji P. CRISTOFIDIS - TRST (Hôtel de la Ville)

ZDRAVNIK

Dr. D. Karaman

specijalist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (grlo in nos)

Ordinuje na svojem stanovanju TRST, CORSO 14.

od 11.1/2 do 1.1/2 in od 4.1/2 do 5.1/2 pop.

TELEFON 115/IV.

I. zagreb. pripravni zavod za vojaško službo

(ŠOLA IN INTERNAT)

1. marca t. l. se otvori glavni tečaj za aspirante na enoletno prostovoljstvo. — V zavodu poučujejo samo prve moči. — Uspeh dosežanih izpitolov je izvrsten. Mnogi bivši učenci tega zavoda pripadajo c. in kr. vojski kot častniki, praporščaki in prostovoljci.

Program se dobi na zahtevo pri Ravnateljstvu zavoda, Zagreb, Kukovičeva ulica 15.

MODERNO POHIŠTVO!

TRST

PETER JERAJ

ULICA SV. KATARINE ŠT. 13

VOGAL ULICE V. BELLINI

Odlikovana pekarna in slaščičarna

z zlato kolskjo in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu 1909

Acquedotto 15. - Podruž. ul. Miramar 9

naznanja slavoena občinstvu, da ima trikrat na dan svež kruh.

Proizvajalica je tudi dobro prekrbljena z vsakovrstnimi biččati posebno za čaj; ima razne fina vna in likerjs v auteljkah in fine desorins bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, krovanke itd., kateri tudi vsake predmete za speči. — Ima tudi najfinale moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. BREZ-PLAČNA POSTREŽBA NA DOM. — Priporočava se za običen obisk z odličnim spoštovanjem Vinko Skerck

Ulica Campanile št. 23

samo

do 24. februvarja t. l.

radi opustitve trgovine

sem prisiljen prodati vse blago.

	Kron
Moške obleke iz sukna	13.-
Ulster	17.-
Površniki	10.-
Moške srajce	1.-
Moški čevlji	6.-
Dežniki	2.50
Nogovico	—20

Narod. manifakt. trgovina

v Ljubljani

išče : izvežbanega

:: manifakturista ::

za engros zalogo.

Ponudbe : Ljubljana poštni predal št. 46

Ugodna prilika!

V veliki, fini žganjarni

na trgu pred Narodnim domom št. 1 (vogal ulice Ghega) je na razpolago **VELIKI IZBOR najfinejšega ruma**

Asti Spumante, Refošk, zagrebški Pe-linkovac in Sokol - Po obse vrata: **Ruse** po najzmernejših cenah.

ALEKS. FRANCO MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pečene kave

V odlik. prodajal. obuvala

„Calzoleria Triestina“

Trst, ulica Giosuè Carducci 21

prej Torrente), dobi se poleg raznih finih čevljev za gospode in gospe sledeče obuvale po najzmernejših cenah in sicer:

(Moški čevlji iz usnja Boxcalf (za povezati) Kron 9.60

„ „ „ Boxcalf (z elastiko) „ 9.60

„ „ „ Boxcalf Derby „ 10.-

„ „ „ Boxcalf zap. Triumph „ 10.-

Ravno taki čevlji za dečke 1 krono manj. Vsaki par je iz najfinejšega usnja **DELO SOLIDNO.**

Čudovito nizke cene :-:

dvokoles, živalnih strojev, vsakovrstnih gramofonov za gostino, kakor tudi različnih najnovjših plošč. Izvršujejo se tudi vse poprave. — Pri tvrdki

Batjel, Gorica, Stoln^a ul. 3-4

Prodaja na obroke. - Ceniki franko

solidno in elegantno

po zmernih cenah

Pohišstvo

Rafaele Italia

TRST — Via Malanton

NOVO POGREBNO PODJETJE H. Stibel in drug se je preselilo na

Corso 49 (Piazza Goldoni)

z bogate opremo za vsakovrstni pogreb. in prodajal nico mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetic perle, porcelana. — Velika zaloga

voščenih sveč

Prodaja na debelo in drobno

Priporočamo našim gospodinjam pravi **FRANCKOY**: kavni pridatek iz zagrebške tovarne

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah priredi jutri v nedeljo 6. februarja veselico. Na vspredu so krasni moški in mešani zbori, šaljivi kvartet „Vinska pokušnja“ in burka v enem dejanju. V duetu bo pela g-dca Angela Janova, bivša članica „Dramatičnega društva“.

Trgovsko-izobraževalno društvo v ul. S. Francesco šte. 2 priredi dne 8. t. m., pustni terek, maskaradno plesno zabavo, ki bo trajala od 5. ure zvečer do 1. ure popoldne. Le dostojnim maskam je vstop dovoljen.

Hrvatsko akad. društvo „Zvonimir“ na Dunaju priredi dne 10. februarja v plesni dvorani dunajskega „Kursalona“ sijajen ples pod pokroviteljstvom poslanca dr. Pera Cingrije.

Strokovni tečaj „Trgovskega izobraževalnega društva v Trstu“. Na pustno nedeljo odpade pouk za odrasle in za vajence. Ženski tečaj ima kakor navadno šolo od 9. zj. do 1 pop. v društ. dvorani. Vodstvo.

Občni zbor pevskega društva „Veslesila“ v Škedenju bo v nedeljo dne 13 t. m. ob 2 uri popol. po sledečem dnevnem redu: 1. Nagovor predsednika. — 2. Poročilo tajnika. — 3. Poročilo blagajnika. — 4. Slučajnosti. — 5. Volitev novega odbora.

Po ocnem zboru bo pevska zabava v gostilni „Gospodar. društva“.

Prijatelji petja naj prihite tega dne v Škedenj, kajti naslajali se bodo na krasnih slovanskih možkih zborih, kakor tudi z dobro domačo vinsko kapljico.

Podružnica družbe Sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu bo imela sejo danes teden, ne pa danes, kakor običajno. Ker so na razgovoru važne stvari naj se gotovo udeležite te seje vsi odborniki!

DAROVI.

Za veliki Ciril-Metov ples združene slovanske mladine doposlali so:

Gg. Anton Vičič, Trst K 2, z geslom: Svoji k svojim. Josip Dinko Firisin, Trst K 5. Evelina Valentič, učiteljica, Trst K 2. Fran Piciga, Trst K 5. Marij Valentič, Trst K 4.

Rodoljubnim darovateljem iskrena hvala. — Nadaljne prispevke naj se izvli pošiljati na ugledno „Jadransko Banko“ ali gosp. Vladku Ternovcu, ulica Fontana 4. I.

Darovi Vel. trg. plesa: Kolinska tovarna kavine primesi Ljubljana K 20, Fock Ignac Kranj K 10, Mayer & Comp. Ljubljana K 10, Majdič Peter Celje K 10, Knez Ivan Ljubljana K 10, Uštr. banka česk. prov. fil. Trst K 10, Ljudevit Matko c. k. tajnik Trst K 2, Štolfa Fran Sežana K 5, Hartwig & Vogel Bodenbach K 10, Majdič Fran Domžale K 10, Luxa Marino Prosek K 3, N. N. Trst K 30, Bartel Srečko Trst K 20, Flego Anton zast. Kolinske Skedenj K 10, Flego Josip Skedenj K 4, Antič M. Trst K 5, dr. Gregorin Trst K 10, dr. Rybař Trst K 10, Prelog Ivan Trst K 10, Stular Aug. Trst K 2, Ivan M. Trst K 20, Moric V. Trst K 2, Cvek Jožko K 2, Gulič Rudolf Trst K 2, Plesničar Al. Trst K 2, Žigon Fran Trst K 4, Zorč Vikt Trst K 2.

Akad. fer. društvu „Balkan“ v Trstu so o priliki akademičnega plesa nadalje darovali:

P. Pirjevec, živinozdravnik v Sežani, K 6, Dr. M. S. K 6, N. N. K 6, Ivan K 30, N. Stepančič K 10, g. Tomičič K 10, brata Jakli, Gorica, K 6, obitelj Štrekelj Rojan, K 8, Stefan Prelc K 2, Anton Babnik K 4, Karl Greinitz Neffen K 8, Jaka Štoka K 4, g. Kögli, lastnik hotela „Balkan“. K 30, Iva Sabadin, učiteljica, K 4, H. Pollich K 20, Ljubljanska kreditna banka, Podružnica v Trstu, K 20, D. Tripkovič K 20.

Nar. del. organizacija.

priledi velik delavski ples na pustni terek v tržaškem „Nar. domu“ v korist podpornega fonda N. D. O. Bogat in zanimiv vspredu nudi bo vsem udeležencem kar najprijetnejše in animirane zabave. Z ozirom na to, prosí podpisani za blagohotno naklonitev darov za srečolov.

Plesni odsek.

Gostilna N. D. O. Danes soboto o priliki plesa St. Jakobske mladine je odprta gostilna N. D. O. do 3. ure zjutraj. Tako je odprta tudi v nedeljo do 3. ure in pustni terek do 4. ure zj.

Vesti iz Goriške.

Prostovoljno gasilno društvo v Sežani priredi dne 8. februarja t. l., na pustni terek, običajni ples v gostilni „na Vagi“. Začetek ob 2. popoldan. Vstopnina na ples 1 K za osebo.

Avče. Društvo „Sloga“ iz Ročinja je poslalo tudi v Avče lepak (Vabilo k veselici) ki so ga pa neki fantje „Izobražev. društva“ takoj strgati z zidu. To pač ni bilo lepo od njih. Kolikor smo poizvedeli, društvo „Sloga“ v Ročinju ni nikako strankarsko društvo, ampak ima le namen mladino bodriti k izobrazbi, istej preskrbovati potrebne zabave

ter jo odvrčati od pijančevanja. Temu v dokaz je bilo treba dobro pogledati izbrani program. Zadnje veselice v Avčah se je udeležilo nad 40 Ročinjcev in v Ročinju poslani lepak je visel nad teden dni na zidu, ne da bi se ga kdo dotaknil. Čemu torej to sovraštvo?

Vesti iz Istre.

Dopolnilna volitev za mestno skupino Buje-Umag-Cittanova. Dne 2. t. m. se je sešel v Bujah volilni odbor glede kandidata, ki naj se predloži za to skupino. Jednoglasno so se združili za kandidato dra. Frana Crevatto, odvetnika v Bujah.

Italijanstvo Istre. V Lovrani so priredili ples na korist Lege Nazionale. Navdušenje je bilo baje neopisno. Sedaj pa čujmo imena njih, ki so si pridobili največji zaslug za uspeh te prireditve! Le par imen zveni res po italijanski. Drugi so bili: gospa Ema Zupar, gospica Zmarich, gospica Gjačič, gospica Devet, gospica Mandić, gospica Zabei in gospod Katelič. Zvok teh imen vam govori dovolj glasno o pokoljenju teh istrskih Italijanov. Ne njih, ne njihovih prednikov gotovo ni nosila italijanska mati pod srcem. Mi menimo vsaj, da italijanski listi, ki pojo slavo nositeljicam in nositeljem teh imen, le kompromitujejo italijanstvo Istre, ker priznavajo s tem pred vsem svetom, da pravo označenje za italijanstvo v naših krogih je — slovansko renegetstvo.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem odprla gostilno „Giardino public“ v ulici Giulia 11, kjer točim vipavsko vino la-tnega pridelka po 72 stot., za dom po 64. Za obilen obisk se priporoča Viktorja Cehovin. 200

Mesnica v Sežani. Naznanjam slavn. občinstvu, da sem odprl novo mesnico ter se priporočam za obilen obisk. Zagotavljam, da bom vsakega dobro postregel z vsake vrste mesom in po najnižji ceni, Franc Božeglav. 148

Pes na prodaj jep, komaj leto star, vrlo dober čuvaj in poleg tega jako domač. Naslov pove Inser. odd. Edinosti. (1809)

Proda se mlekarna z dvema dovolili v ulici Ferriera št. 9 V istej se prodaja tudi zelenjava. 174

Josip Stofa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere šte. 8, izvršuje vsakovrstna mizarška dela.

Proda se gostilna v sredini mesta, cena nizka; druga z dvoriščem za krogljanje, žganjarna v bližini Trsta v dobrem kraju; se odda lepa gostilna z kavcijo; oddaja se tudi razna skladišča za mesec avgust. Pojasnila daje „Internacionalna agencija“ — Trst, Acquedotto 6. (184)

RESTAURANT FINDING Trst, Via Cologna 11 :: Ob nedeljah in torkih :: CELO NOČ PLESNA ZABAVA Svira orkester.

V dobroznani trgovini posameznih partij Via Nuova št. 36

Sigmund Vamos, Trst

Ugodna prilika!

Ugodna prilika!

Velika partija čevljev nogovle, perila, čipk, vezanja, spodnjih sukenj, dežnikov, predpasnikov, oblek, modreev, chiffona, platna po neverjetno nizkih cenah.

EN OBISK ZADOSTUJE, DA SE PREPRIČATE O TEJ UGODNI PRILIKI!

Agro-Merkur v Ljubljani

Uradni prostori Janez Trdinova ulica 8 Podružnica Zrst, ul. Stadion 3. Skladišče in kleti v Ljubljani in Zrstu

AGRO-MERKUR je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir pri nakupovanju blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena, stroji in orodja. Pozor!

Vina

štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska zajam. pristna SIR-maslo! Žita-moka-olja itd.

AGRO-MERKUR preskrbi sploh vsako blago. AGRO-MERKUR kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene najugodnejše! Postrežba točna! ZAHTEVAJTE PRAVILA, CENIKE! PONUJAJTE SVOJE PRIDELKE!

Dobrodoča gostilna v bližini Trsta išče osebo katera ima nekoliko denarja za kavcijo, da odda isto na račun. Letni zaslužek 1500 K, 2000 K se lahko d. bi. Stanovanje v hiš. Potrebne slovensko in italijansko postrežbo. Ponudbe pod „štev. 180“ na Ins. odd. Edinosti. 180

V najem se odda hiša z njivami za kmeta v Barkovljah za gostilno Scheimer. Obrniti se treba Androna del Pozzo 4, II. n. Schwagel. Cena po dogovoru. 179

Odlikovani fotografski atelje A. JERKIČ, Trst, ul. Poste 10, Gorica, Gosposka ulica 7. 2129

Posten marljiv ter energičen mladenič dobre slovenske korespondence ter hitre pisave, išče primerne zaposlenja v Trstu. Naslov pove inseratni oddelek Edinosti pod „IVAN“. 217

GOSTILNA „Andemo de Natal“

TRST, Belvedere šte. 47 toči furlanska in dalmatinska ina kakor tudi I. vrste Pantigamsko pivu vedno sveže Domača kuhinja. Cene zmerne.

Specijal. gumij. predmetov

Elastične nogovce, kilni pasi, irigatorji, sosenzorji, gumijeve rjuhe, cevi za vino, vodo in plin, ovata. — Prodaja in poprava gum. predmetov

Higijenični predmeti CENE ZMERNE. CENE ZMERNE Federico Steindler, Acquedotto 14.

Gostilna Al Belvedere

ul. Belvedere št. 37 toči najboljša bela in črna v. p. in črna dalm. v. p.

Domača kuhinja, gorika in mrzla jedila vedno na CENE ZMERNE — razpolago. POSTREŽBA TOČNA. Za obilen obisk se priporoča Vekoslav Rebek.

Zaloga ovsa

klaje, detelje in korobačev po zmernih cenah Trst, ulica Belvedere šte. 19 in ulica del Bosco šte. 14.

Nov piano se proda. Naslov: Gostilna: RAVBAR pri postaji Repentabor. 141

Umetni: fotografski atelje pri sv. Jakobu - TRST. ulica Rivo šte. 42 (pritliče) pri sv. Jakobu - TRST. Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razglele, posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste pločve za vsakovrstne spomenike itd. itd. Posebnost: Povečanje vsakatero fotografije. Radi udobnosti P. N. naročnik sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta.

Giulio Reddersen TRST, ulica Giosuè Carducci šte. 23 TELEFON šte. 813 Kirurško orodje, ortopedični aparati, Moderel, umetne roke in noge, berglje, kilni pasi, elastični pasi in nogovlece, elektroterapične priprave, aparati za inhalacijo. SKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdravljenje. Potrebščine iz gum. in neprodnežnega blaga.

Ivan Godina stavbni klepar TRST - ulica Scussa šte. 3 - TRST Izvršuje vsakovrstna v to stroko spadajoča dela: kakor n. pr. stavba, pomorska in obrtna. Poprave iz bandona cinka, medena, bakra itd. se izvršujejo točno in solidno. KOPELJI IN SESALKE PO NAROČILU. — Prodaja kuhinjskih in kmetijskih potrebščin t. t. d. vse to po najnižjih cenah.

Giuseppe Monaro urar in dragotinar v Trstu, ulica della Guardia 22 VELIKA IZBEKA SREBRNIH IN ZLATIH PREDMETOV. — POPRAVE IN NAROČILA SE IZVRŠUJEJO PO NAJZMERNEJŠIH CENAH. Kupujte se zlato in srebro.

Cesar se ni bilo in tudi težko kdaj bo! Tovar na mi je po neki elementarni katastrofi zaupala direktno prodajo rešenega blaga in sicer več tisoč kosov krasnih, tokih flanelastih odev. po lepih najnovjših vzorih in barvah. Otrubljeno so s silo in imajo komaj vidne vodene madeže. Pripravne so za pokrivanje postelj in česb, so zelo fine, gorke in močne, 180 centimetrov dolge in 180 centimetrov široke. Posiljajo se proti postelji: 3 kosi okroglih odev za 10 K; 4 kosi neobrobjenih odev za 12 K; 4 kosi rumenih ali kariranih odev za 12 K. Krasne, barvane silne odevje za v vozeve kos 12 K. Prešivane, napolnjene z vato svetlikalocno se, svetlo-modre ali bordeaux - barvnate odevje 2 kosa za 14 K. — Vsek cenjeni štaličji odev (27) oglasa naj z zupanjem naroči. — Naslov: R. Bekera, last. hotela Solnice, Češko

izvršuje vsakovrstna brušenja Rodolfo Botteri brusar, ulica Belvedere št 26 Velika zaloga rezilnih predmetov, britev, škarij, nožev vseh velikosti. Vajence, ki hodi po hišah, nosi devizo z mojim imenom. izborno in točno po nizkih cenah

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ Dr. Viktor Bandel Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads. po 9. do 1. in od 3. do 6.

UMETNI ZOBJE Plombiranje zobov Izdiranje zobov brez vsake bolečine v zobozdravniškem kabinetu Dr. J. Čermák in G. Züscher TRST ulica della Caserma št. 13, II. n.